

A TÁRSADALOM- ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYI ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT ORSZÁGOS ELNÖKSÉGÉNEK FELHÍVÁSA A TÁRSULAT SZERVEZETEIHEZ ÉS TAGJAIHOZ

1956. június 13-án 115 esztendeje annak, hogy Társulatunk elődje, a Magyar Természettudományi Társulat alakuló közgyűlését megtartotta. Az alakuló közgyűlésen lelkes, hivatásukat és népiüket forrón szerető, haladó és forradalmi gondolkodású tudósoknak még csupán egy kicsiny csoportja tűzhetette a Társulat zászlajára a jelszót:

„Minél nagyobb mértékben részeltetni hazánk fiait a természettudományok jótékonyosságában”.

A nemes és valóban a népet szolgáló cél teljes valósággá csak a mi, szocializmust építő társadalmunkban válhatott. Annak a kornak az eljövételére volt szükség, amelyet

Bugát Pál,

a Társulat megalapítója még 1848-ban így rajzolt meg:

„...elkövetkezendének az aranykalászu évek, midőn nem lesznek a pór véres verejtékén felhízott gazdagok”.

1848 óta népünk nagy léptekkel jutott előbbre az emberi haladás országútján. Egy évszázaddal ezelőtt még csak a feudális rend megdöntéséért vivandó küzdelemre készült, ma pedig már a kapitalizmust is legyőzve, a szocializmus építésére összpontosítja erőit. A felszabadult magyar nép a párt vezetésével végre valóban birtokába vette hazáját, kezébe vette az ország kormányzását, a haza és a hatalom meghódítása után elindult, hogy a tudást, a nemzeti és egyetemes kultúrát is meghódítsa. 115 évvel ezelőtt csak az értelmiség néhány tagja fordult a néphez, hogy a tudomány fényét szerte sugározza az országban. Ma pedig a munkások és parasztok százezrei fordulnak bizalommal a néppel eggyé váló értelmiség felé a még nagyobb tudásért, műveltségért.

Három esztendő telt el azóta, hogy a Társulat évszázadot meghaladó életében is határkövet jelentő újjáalakuló közgyűlés 1953. április 29-én lezajlott. A közgyűlés, felismerve a Társulat feladatait a szocializmus építésében, a természettudományos ismeretek terjesztésével együtt feladatául tűzte ki a társadalomtudományi és politikai ismeretek terjesztését is. A közgyűlés küldöttei — megértve a szocializmust építő korszak történelmi feladatait s a népi demokrácia, a proletárdiktatúra nyújtotta nagyszerű lehetőségeket — újra fogalmazták a jelszót:

„Részeltessük minél nagyobb mértékben hazánk fiait a nép szolgálatában álló tudományok jótékonyosságában”.

Mindez nemcsak a Társulat tevékenységi körének kiszélesítését jelentette, hanem azt is, hogy a Társulat ezzel a tudományok és művészetek, tehát a kulturális élet minden területén munkálkodó értelmiségi rétegek átfogó szervezetévé, a magyar értelmiség népet szolgáló egységes szervezetévé vált.

Az újjáalakulás óta eltelt időszak sikerei igazolták első küldöttközgyűlésünk kitűzte célok helyességét. A Társulat szabadegyetemeit, előadássorozatait a dolgozók tízezerei látogatják, sajtóját százezrek olvassák. Klubjaink a magyar értelmiség kulturális és társadalmi tevékenységének színterévé válnak. Értelmiségünk legjavának munkája nyomán a Társulat népünk kulturális haladásának elismert, fontos tényezőjévé vált.

Az eltelt három esztendő után most alapszabályaink értelmében ez év őszére, 1956. november 25—26-ára összehívjuk Társulatunk II. Országos Küldöttközgyűlését. Ezt megelőzően pedig a szervezetek tisztújító közgyűléseit. E közgyűléseken feladatunk lesz, hogy számot adjunk népünk előtt három év munkájáról, összegezzük tapasztalatainkat, feltárjuk s tisztázzuk munkánk további megjavításának legfontosabb ideológiai, módszertani és szervezeti kérdéseit, és ennek alapján meg-
szabjuk a következő három év feladatait.

Célunk, hogy a szervezetek tisztújító közgyűlésein és az Országos Küldöttközgyűlésen eddigi eredményeinkre támaszkodva, minél gazdagabb, minél többoldalú tapasztalatok alapján tárgyaljuk meg Társulatunk munkájának további javítását. Arra kell törekednünk, hogy előadásainkkal és a tudományos ismeretterjesztés minden eszközével az eddiginél is eredményesebben mozdítsuk elő a szocialista építőmunkát. Segítsük népünk kulturális fejlődését, a haladás és a tudomány eszméinek terjedését — s mindennek eredményeképpen —, nemzetünk egységének megszilárdulását. Ezért azzal a kéréssel fordulunk szervezeteinkhez és tagjainkhoz, hogy a műszaki, az agronómiai s az ezzel kapcsolatos természettudományi ismeretterjesztés kiszélesítésével, valamint népünk hazafias, világnézeti nevelése megjavítását szolgáló határozataink minél eredményesebb végrehajtásával készítsük elő a közgyűlést. Fordítsanak fokozott gondot arra, hogy a munkások és parasztek közötti tudományos ismeretterjesztés megjavításával segítsék népünket a szocializmus építése feladatainak eredményes megoldásában s hazafias népünk egységének elmélyítésében.

A munkásság és parasztság közötti ismeretterjesztés kiszélesítése érdekében kell arra is törekednünk, hogy sorainkat megerősítsük az üzemi és falusi értelmiség között, hogy számukra is vonzóbbá tegyük Társulatunkat, élénkítsük szervezeteink belső életét. Fokozott figyelmet kell szentelnünk az értelmiség ideológiai és tudományos érdeklődésének növelésére, a vitás kérdések tisztázására, s ezzel az értelmiség és Társulatunk kapcsolatainak elmélyítésére.

Arra kell tehát törekednünk, hogy feladataink eredményes megoldásával a megyei tisztújító közgyűléseket és az Országos Küldöttközgyűlést a nép és az értelmiség egységének erőforrásává, legjava értelmiségünk hazafias megnyilatkozásának színterévé tegyük; növeljük azt az erőt, amelyet a hivatását felismerő, a tudomány-nyal a nép felemelkedéséért küzdő értelmiség társadalmi és szellemi mozgalma jelent a szocializmust építő magyar nép és édes hazánk számára.

**A Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat
Országos Elnöksége**